

РЕШЕНИЕ

№ 234

гр. Пловдив, 21.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева
Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Вера Ив. Иванова Въззивно търговско дело № 20235001000276 по описа за 2023 година

Производството е въззивно по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Обжалвано е решение № 34, постановено на 27.01.2023 г. по т.д. 1187/2021 г. на Окръжен съд-Стара Загора, с което е отхвърлен предявеният от С. Я. С. против „Д.З.И. - О.З.“ ЕАД-гр. С. иск с правно основание чл.405, ал.1 КЗ за сумата 62 492,72 лв., представляваща претендирано застрахователно обезщетение по щета №44012312100204, с полица №....., валидна от 17.03.2020г. до 16.03.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба -17.06.2021г. до изплащане на сумата, и е осъден С. Я. С. да заплати на „Д.З.И. - О.З.“ ЕАД-гр. С. сумата 3180лв., представляваща направените по делото разноски.

Жалбоподателят С. Я. С. моли решението да бъде отменено като незаконосъобразно, неправилно по съображения, изложени в жалбата от 24.02.2023 г., и да бъде постановено от въззивния съд решение, с което да бъдат уважени предявените от него искове. Като ищец в производството пред окръжния съд предявява с искова молба от 17.06.2021 г. обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 79, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл. 405, ал.1 от КЗ и чл. 409 от КЗ във вр. с чл. 86, ал.1 от ЗЗД за осъждане

на ответника „Д.З.И. - О.З.“ЕАД-гр. С. да му заплати сумата 62 492,72 лв., представляваща застрахователно обезщетение по сключен на 17.03.2020 г. с комбинирана застрахователна полица № договор за автомобилна застраховка „Каско+“ със „Д.З.И. - О.З.“ЕАД-гр.С. от С. Я. С. като застраховащ и „Б. БГ“АД-гр.С. като застрахован, дължимо и неизплатено от застрахователя за вреди, причинени при настъпването на 14.01.2021 г. на застрахователно събитие – ПТП, в резултат на което са направени разходи за възстановяване на лекия автомобил марка „...“, модел „...“ с рег. № ... в размер на посочената сума, ведно с обезщетение за забавата в изплащането на тази сума в размер на законна лихва от датата на подаване на исковата молба в съда 17.06.2021 г. Претендира за присъждане на разноски.

Ответникът по жалбата „Д.З.И. - О.З.“ЕАД-гр.С. моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна по съображения, посочени в писмен отговор от 20.04.2023 г. Като ответник в производството пред окръжния съд оспорва исковете като неоснователни. Претендира за присъждане на разноски за въззивното производство.

Пловдивският апелативен съд провери законосъобразността на обжалваното решение съобразно разпоредбата на чл. 269 от ГПК и във връзка с оплакванията и исканията на жалбоподателя, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и намери за установено следното:

Безспорно е между страните, видно е и от представения в копие с исковата молба договор (комбинирана застрахователна полица) № от 17.03.2020 г. (лист 20 от досието на делото на окръжния съд), че между ответното застрахователно дружество, С. Я. С. като застраховащ и „Б. БГ“АД-гр.С. като застрахован е сключен договор за застраховка „Каско+“, съгласно който застрахователното дружество се задължава на основание платена застрахователна премия да обезщети застрахования при настъпване на вреди на лекия автомобил марка „...“, модел „М850I ...“ с рег. № ... в рамките на застрахователния срок 17.03.2020 г.-16.03.2021 г., като застрахователната премия от общо 10 224,85 лв. е дължима разсрочено на четири вноски, първата от които в размер на 2 609,89 лв., а останалите три – по 2 609,88 лв. Безспорно е, че договорът за застраховка е сключен с оглед сключен на 11.03.2020 г. между „Б. БГ“АД-гр.С. като продавач и С. Я. С. като купувач

договор за продажба на изплащане със запазване правото на собственост до изплащане на цената на лекия автомобил и съгласно уговорката в т.4 от този договор. Безспорно е, че на 14.01.2021 г. е настъпило ПТП, при което застрахованият лек автомобил е бил увреден. Няма спор, че на 15.01.2020 г. е подадено до застрахователя уведомление за настъпването на застрахователното събитие. Не се спори, че за извършения ремонт на МПС е издадена на 8.03.2021 г. фактура на стойност 62 492,72 лв. с ДДС (исковата сума). Безспорно е, че застрахователят е отказал да заплати застрахователно обезщетение, като се позовал на чл.9.1.8 от ОУ на „Д.З.И. - О.З.“ЕАД.

Ищецът твърди с исковата молба, че с оглед сключения договор за финансов лизинг и на основание чл. 384,ал.2,т.1 от КЗ при частични вреди обезщетението се изплаща на лизингополучателя, поради което той има право да получи обезщетението за твърдените частични вреди по застрахования автомобил. Твърди, че застрахователят неоснователно е квалифицирал действията на ищеца като водач на застрахования автомобил при настъпването на ПТП на 14.01.2021 г. като проява на груба небрежност и основание за отказ за изплащане на обезщетение, тъй като бил налице изключен риск по смисъла на чл.9.1.8 от ОУ на „Д.З.И. - О.З.“ЕАД.

С отговора на исковата молба от 4.08.2021 г. ответникът оспорва иска като неоснователен. Твърди, че в случая е налице основание за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение от застрахователя поради наличие на проявена груба небрежност от страна на застрахования, която груба небрежност се изразява в неполагането на грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. Твърди, че причината за настъпването на процесното ПТП са извършените многобройни нарушения на правилата за движение по пътищата съгласно ЗДвП, а именно на разпоредбите на чл.94,ал.3 от ЗДвП (за престой и паркиране в населените места ППС се спират възможно най-вдясно на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя), тъй като ищецът е паркирал процесното МПС срещу посоката на движението, на чл.5,ал.2,т.4 от ЗДвП (да не извършва маневри, изразяващи се в последователно внезапно преминаване в лентите за движение), тъй като ищецът рязко е потеглил и навлязъл в пътната лента, в която насрещно се е движил другият лек автомобил, на чл. 16,ал.1,т.1 от ЗДвП (на пътното платно

с двупосочно движение на водача е забранено да навлиза и да се движи в лентата за насрещно движение освен при изпреварване или заобикаляне), тъй като ищецът неправомерно е допуснал автомобилът му да навлезе в лентата за насрещно движение, което е основна причина за настъпването на ПТП, на чл. 20 и чл. 21 от ЗДвП, тъй като ищецът се е движил със скорост, несъобразена с конкретния пътен участък, условията на видимост и наличното ограничение на скоростта от 40 км./ч., на чл. 5, ал.1, т.1 от ЗДвП (всеки участник в движението по пътищата с поведението си не трябва да създава опасност и пречки за движението, не трябва да поставя в опасност живота и здравето на хората), тъй като ищецът е причинил средна телесна повреда на пътник в другия лек автомобил. Счита, че извършването на посочените нарушения може да се характеризира като неполагане на грижата, която би положил и най-небрежният човек, и представлява допуснато от ищеца увеличение на покрития от застраховката риск – увреждане на автомобила вследствие на ПТП, поради което е налице изключен риск съгласно чл.9.1.8. от ОУ, представляващи неразделна част от сключения между страните застрахователен договор. Твърди, че ищецът не е спазил задължението си по чл. 395, ал.1 от КЗ да вземе мерки за предпазване на застрахованото имущество, което представлява неизпълнение на задълженията му по сключения застрахователен договор, което е значително с оглед интереса на застрахователя, предвидено е в закона и в ОУ към застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие съгласно чл. 408, ал.1, т.3 от КЗ. Оспорва да е налице причинно-следствена връзка между настъпилото ПТП и твърдените от ищеца вреди по автомобила. Заявява, че настоящият застрахователен договор не е влязъл в сила. Евентуално, при приемане, че отговорността на застрахователя следва да бъде ангажирана, оспорва иска по размер. Заявява, че претендираната от ищеца сума на обезщетението е завишена и не отговаря на действително причинените вреди по застрахованото МПС. Възразява, че на основание чл. 395, ал.4 от КЗ застрахователното обезщетение следва да бъде намалено, тъй като ищецът не е спазил задължението си да вземе мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди, като счита, че намалението следва да бъде със 70%. Оспорва и акцесорния иск за присъждане на лихва, тъй като счита за неоснователна главната претенция за присъждане на обезщетение.

С допълнителната искова молба ищецът заявява, че неоснователно

ответникът твърди да са налице основания за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение поради проявена груба небрежност от застрахования. Заявява, че са неоснователни твърденията на ответника за извършени от ищеца нарушения на Закона за движение по пътищата. Заявява, че в случая предполагаемите допуснати от ищеца нарушения с оглед характера и тежестта им не съставляват груба небрежност, а само обикновена такава – неполагане на дължимата от добрия стопанин грижа, поради което не може да се приеме, че е налице хипотезата на чл.9.1.8 от ОУ на застрахователния договор. Заявява, че в случая дори и да се установят действия на водача по управление на превозното средство и допуснати от него нарушения на ЗДвП, посочени от ответника, доколкото те ще са извършени само при обикновена небрежност, не богат да бъдат квалифицирани като невземане на мерки за предпазване на застрахованото имущество по смисъла на чл. 395,ал.1 от КЗ. Заявява, че не е налице основание за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение по чл. 408,ал.1,т.3 от КЗ. Заявява, че е неоснователно твърдението, че застрахователният договор не е влязъл в сила, като е видно от приложената застрахователна полица, че застраховката „Каско+“ е сключена за периода от 17.03.2020 г. до 16.03.2021 г. Оспорва като неоснователни възраженията, че застрахователното обезщетение е завишено и не отговаря на действителните вреди на застрахованото МПС и за намаляване на застрахователното обезщетение на основание чл. 395,ал.4 от КЗ.

С отговора на допълнителната искова молба ответникът поддържа заявените с отговора на исковата молба възражения.

С обжалваното съдебно решение окръжният съд приема, че с оглед събраните по делото доказателства е основателно възражението на ответника относно наличието на обстоятелства, водещи до изключен риск съгласно ОУ на ответното дружество, изразяващи се в проявена груба небрежност на водача на застрахования автомобил. Съдът приема, че водачът на застрахования лек автомобил „...“ преди момента на удара се е движел със скорост около 33,05 км./ч., която е била съобразена с разрешената за движение в населено място, но тя е развита за сравнително кратък период от време и то при извършваната маневра от страна на този автомобил, управляван от ищеца, излизане от реда на паркираните автомобили, където

автомобилът също е бил паркиран, като преди да започне маневрата ищецът не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които минават покрай него, не се е съобразил с местоположението на лекия автомобил „Т. Я.“, с посоката му на движение и със скоростта му, и всичко това е станало причина за настъпване на ПТП. Въз основа на присъдата по НОХД № 2042/2021 г. на СтРС съд приема, че започвайки маневрата ищецът е започнал движение в посока север в западната лента за движение, предназначена за движение на юг, където в същия момент се е движил лекият автомобил „Т.“, при което е настъпил удар между двата автомобила, като с присъдата ищецът е признат за виновен за това, че при управлението на лекия автомобил „...“ е нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл. 25, ал. 1 от ЗДвП, като по непредпазливост е допуснал причиняване на средна телесна повреда на пътника в лекия автомобил „Т.“ Р.Р.. Съдът посочва, че в случая в наказателното производство е установено, че ищецът е предприел маневра излизане от реда на паркираните превозни средства, като преди да започне маневрата не е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които минават покрай него, и не се е съобразил с местоположението на лекия автомобил „Т.“, с посоката му на движение и със скоростта му. Съдът преценява, че скоростта на движение и начинът, по който е извършил маневрата за привеждане на лекия автомобил от паркирано положение в състояние на движение, внезапното заемане на западната лента за движение, предназначена за движение на юг, където в същия момент се движил лекият автомобил „Т.“ без да се увери, че в тази лента не се намира друго ППС, причиненият в резултат на това поведение удар с този автомобил, причинената средна телесна повреда на лицето Райко, всички тези обстоятелства, свързани с поведението на ищеца при управление на застрахования при ответника автомобил съдът приема, че представляват груба небрежност, проявена от ищеца по смисъла на чл. 9.1.8. от ОУ на застрахователя. Съдът преценява, че ищецът е нарушил с поведението си и поетите по договора за застраховка „Каско+“ задължения, а именно чл. 10.1 от ОУ, съгласно който застрахованият/застрахователят е длъжен да пази и ползва МПС с грижата на добър стопанин, като грижата на добрия стопанин в случая изисква полагане на необходимата грижа в достатъчна степен при ползването и управлението на застрахованото МПС – повишено внимание и концентрация, предвиждане на възможните неблагоприятни последици при

неправомерно управление на лекия автомобил, включително и съблюдаване на правилата за движение по пътищата, за да не води нарушаването им до противоположни последици, каквито са настъпили в случая.

С въззивната жалба жалбоподателят твърди, че окръжният съд е приел, че е налице проявена груба небрежност от страна на ищеца, използвайки като основание за това нарушение от ищеца на чл.25,ал.1 от ЗДвП, но в отговора на исковата молба ответното дружество се позовава на извършени нарушения на други разпоредби на ЗДвП, но не и на извършено нарушение по чл. 25,ал.1 от ЗДвП. Счита, че произнасянето по незаявени доводи за извършено нарушение по чл. 25,ал.1 от ЗДвП, представляващи фактическите основания, с които да се мотивира отхвърлянето на иска поради проявена груба небрежност, при ненаведени своевременно от ответника фактически твърдения, е в разрез с диспозитивното и състезателното начало. Счита, че постановеното съдебно решение е недопустимо в частта, с която се приема, че е налице груба небрежност поради извършени нарушения от страна на ищеца на чл. 25,ал.1 от ЗДвП, тъй като съдът в тази част се е произнесъл извън предмета на спора. Счита, че окръжният съд не е изследвал въпроса дали действията на ищеца са извършени само при наличие на обикновена небрежност. Заявява, че въпреки че в процеса не е въведено фактическото твърдение за нарушение на чл. 25,ал.1 от ЗДвП, дори и да се приеме, че се дължи произнасяне по това нарушение и че С. е допуснал нарушение на тази разпоредба, като при започване на маневра по преминаване на лентите не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението като се съобрази със скоростта им и посоката на движение, така допуснатите нарушения сочат на причиняване на процесното ПТП по непредпазливост, както е прието с присъдата на наказателния съд, поради което няма основание за отказ по чл. 408,ал.1 от КЗ, защото застрахователят може да откаже заплащане на обезщетение само при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахования. Заявява, че в случая визираните и недоказани нарушения с оглед характера и тежестта им не съставляват груба небрежност, поради което не може да се приеме, че е налице хипотезата на чл.9.1.8. от ОУ на застрахователния договор, на която се позовава ответното дружество. Заявява, че в случая установените по делото действия на водача не могат да бъдат квалифицирани като невземане на мерки за предпазване на застрахованото имущество по смисъла на чл. 395,ал.1 от КЗ.

Заявява, че от показанията на свидетелката Русева е видно, че ПТП е настъпило привечер около 7 часа през месец февруари (по което време е полумрак), че на платното е имало доста наредени коли и че първата е била по-висока и явно ищецът е нямал видимост. Заявява, че всички тези обстоятелства сочат на наличието на редица фактори, които изключват умисъл на ищеца, като трябва да бъде взето под внимание и обстоятелството, че скоростта не е превишавана, а е в рамките на позволената, както е установено от назначената САТЕ. Освен това посочва, че са изцяло неоснователни доводите на ответника, направени в хода по същество, че договорът не е влязъл в сила поради неплащане на застрахователна премия, както и че не е бил заснет автомобила. Заявява, че е налично възражение, че договорът не е влязъл в сила, но то не почива на конкретни фактически твърдения съгласно изискването на чл. 131,ал.2, т.5, чл.6 и чл.8,ал.2 от ГПК. Посочва, че тези фактически твърдения са направени едва в хода по същество. Посочва и че в исковата молба са визирани два договора (за застраховка и за продажба на изплащане със запазено право на собственост до изплащане на цената), като не е уточнено за кой от тях се прави възражение, че не е влязъл в сила. Посочва, че ответникът в писмо от 12.02.2021 г. изрично заявява, че е налице валидна застраховка „Каско+“ от 17.03.2020 г. до 16.03.2021 г., както и че приема застрахователната претенция. Заявява, че в тази връзка съдът е нямал възможност да укаже на страните за кои факти не сочат доказателства и по същество е отнета възможността за представянето им от страна на ищеца.

С отговора на въззивната жалба ответното застрахователно дружество посочва, че с отговора на исковата молба е заявено, че ищецът е извършил редица нарушения на правилата за движение по пътищата, което е довело до настъпването на вредоносния резултат, съответно до щетите по процесния автомобил. Заявява, че в хода на съдебното производство е установено допълнително, че ищецът е нарушил и чл. 25,ал.1 от ЗДвП. Заявява, че не е задължение на страните да конкретизират правната квалификация на претендираните права и възраженията. Посочва, че в присъдата на наказателния съд е прието, че ищецът е нарушил чл.25,ал.1 от ЗДвП, като съгласно чл. 300 от ГПК влязлата в сила присъда е задължителна за гражданския съд относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Заявява, че окръжният съд

правилно е приел наличието на проявена от ищеца груба небрежност при управлението на процесния лек автомобил, както и не е положил грижата на добър стопанин, поради което решението на окръжния съд, с което исковете са отхвърлени съгласно чл.9.1.8. от ОУ и чл.408,ал.1,т.3 от КЗ. Заявява, че в условието на евентуалност в отговора на исковата молба е посочено, че на основание чл. 395,ал.4 от КЗ застрахователното обезщетение следва да бъде намалено, тъй като ищецът не е спазил задължението си да взема мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди, поради което определеното обезщетение следва да бъде намалено със 70%. Заявява, че в отговора на исковата молба изрично е оспорено, че настоящият застрахователен договор не е влязъл в сила. Заявява, че в представената с исковата молба полица е посочено условие за влизане в сила на застрахователното покритие, а именно заплащане на дължима застрахователна премия и извършване на оглед на автомобила, като тези две обстоятелства не са спазени, а те са предвидени и в представените с исковата молба ОУ – в т.4.1. Заявява, че в определението от 10.11.2021 г. окръжният съд изрично е указал на ищеца при разпределението на доказателствената тежест, че трябва да докаже, че е изпълнил задълженията си по договора. Заявява, че това не е доказано, предвид на което и след като договорът не е влязъл в сила застрахователят няма задължение да изплаща застрахователно обезщетение и това е допълнително основание, на което предявените искове следва да бъдат отхвърлени изцяло, предвид на което обжалваното решение се явява правилно.

Съгласно разпоредбата на чл. 405, ал.1, изр.1 от КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Понастоящем няма спор между страните, че ищецът е лицето, което съгласно чл. 384,ал.2,т.1 от КЗ има право да претендира да получи и да получи обезщетение съгласно застрахователния договор за застраховката „Каско+“, сключен с представената с исковата молба полица № от 17.03.2020 г. Във въззивната жалба са изложени от жалбоподателя съображения относно влизането на този договор в сила, които са заявени с оглед изложените от ответника доводи в последното по делото съдебно заседание в хода по същество, след приключване на съдебното дирене и в хода на устните състезания. В обжалваното съдебно решение окръжният съд не е отразил наличието на тези

доводи и не ги е разглеждал. Тъй като въззивният съд следва да разгледа доводите на жалбоподателя и да реши спора по същество, следва сега да се прецени дали е надлежно заявено възражение от страна на ответника и следва ли то да бъде обсъждано при решаването на спора между страните. Несъмнено е, че съгласно нормата на чл. 367, ал. 2, т. 5 от ГПК (идентична на нормата на чл. 131, ал. 2, т. 5 от ГПК), с писмения отговор на исковата молба ответникът е длъжен да посочи възраженията си срещу иска и обстоятелствата, на които те се основават, като съгласно чл. 370 от ГПК (респективно, чл. 133 от ГПК), когато в установения срок ответникът не направи възражения, той губи възможността да направи това по-късно, освен ако пропусъкът се дължи на особени непредвидени обстоятелства. Наличието на основание за отказ на застрахователя да заплати застрахователно обезщетение поради твърдяно невлизане на застрахователния договор в сила следва да бъде надлежно релевирано от ответника чрез защитно възражение пред първоинстанционния съд и обстоятелствата, въз основа на които ответникът твърди, че договорът не е влязъл в сила, трябва да са конкретно посочени. С изтичането на срока за отговор се преклудира възможността на ответника да противопоставя доводи и възражения, основани на съществуващи и известни му факти към този момент, съгласно чл. 133 във вр. с чл. 131, ал. 2, т. 5 от ГПК, съответно, чл. 370 във вр. с чл. 367, ал. 2, т. 5 от ГПК. В случая е несъмнено, че тези обстоятелства ответникът е могъл да посочи конкретно още с отговора на исковата молба, тъй като те се основават на изрично посочени в застрахователната полица условия, а именно че застрахователният договор влиза в сила след заплащане на първата вноска при разсрочено плащане (каквото е договорено в случая) и след извършване на оглед и заснемане на МПС от представител на застрахователя, които факти следва да са настъпили или да не са настъпили към датата на ПТП и застрахователят е могъл да установи това и да го посочи при подаването на отговора на исковата молба. В случая обаче в отговора на исковата молба такива обстоятелства не са изложени, заявено е само, че настоящият застрахователен договор не е влязъл в сила. Едва в последното по делото съдебно заседание на 11.05.2022 г. след приключването на съдебното дирене, в хода на устните състезания от страна на ответника е посочено, че застрахователният договор не е влязъл в сила, тъй като не са спазени обстоятелствата заплащане на дължимата застрахователна премия и

извършване на оглед на автомобила. С определението на окръжния съд от 10.11.2021 г. окръжният съд е посочил при разпределението на доказателствената тежест, че ищецът следва да докаже и че е изпълнил задълженията си по договора за застраховка, но не е давал указания относно установяване изпълнение на изискванията за влизане в сила на застрахователното покритие, а извършването на определени действия във връзка с влизане на договора в сила е поведение, което е различно (предходно) от изпълнение на задълженията по влязъл в сила договор за застраховка. В представеното от ищеца в копие с исковата молба писмо от застрахователното дружество от 12.02.2021 г. липсва изрично изявление за признаване на наличието на застрахователно правоотношение, но липсва и изявление, че договорът не е влязъл в сила, а отказът е направен поради приемане от застрахователя, че е налице допусната от водача на МПС груба небрежност, какъвто вид отказ предполага приемането на наличие на възникнало застрахователно правоотношение. При тези обстоятелства ищецът не е имал основание да се защитава срещу възражение за липса на валидно възникнало застрахователно обезщетение, съответно, поради процесуалното поведение на ответника не е осъществил такава защита. Следва сега да се приеме, че в случая от страна на ответника няма надлежно заявено възражение, че застрахователният договор не е влязъл в сила поради неплащане от застрахователя на първата вноска при разсроченото на четири вноски плащане на застрахователната премия и не е предоставил автомобила за оглед и заснемане. Съответно, неоснователно ответникът по жалбата претендира искът да е неоснователен и на това основание. Следва при тези обстоятелства само да се посочи, че от представените от жалбоподателя и приети от апелативния съд в съдебното заседание на 14.06.2023 г. документи се установява, че първата вноска по застрахователната полица е платена на 17.03.2020 г. съгласно сметка № 20031730291268 (след което са платени и останалите три вноски), както и че автомобилът е предоставен за оглед съгласно протокол към застрахователната полица, съставен с оглед сключване на застрахователен договор.

Безспорно е, че лекият автомобил „...“-обект на застраховката „Каско+“ е увреден при настъпилото на 14.01.2021 г. ПТП. Съгласно разпоредбата на чл. 386, ал.2 от КЗ, при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е

равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието (освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност, каквито твърдения в случая не са заявени). Съгласно нормата на чл. 400, ал.2 от КЗ, за възстановителна застрахователна стойност се смята стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, монтаж и други, без прилагане на обезценка. Видно от представената от ищеца с исковата молба фактура от 8.03.2021 г., издадена от „Бова кар“ООД с получател ответника „Д.З.И. - О.З.“ЕАД-гр.С., стойността на осъществения ремонт е в размер на исковата сума 62 492,72 лв. Видно от заключението на САТЕ от 6.12.2021 г. и от допълнителното заключение на САТЕ от 4.05.2022 г., изготвени от вещото лице инж. Валентин Вълчев, налице е причинно-следствена връзка между настъпилото ПТП и претърпените вреди по автомобила, описаните в проформа фактурата вреди по автомобила биха могли да са в резултат и най-вероятно са в резултат от ПТП на 14.01.2021 г., действителната пазарна стойност на автомобила е 199 900 лв., процентното съотношение на запазените части е 68,74%. Установява се следователно от страна на ищеца размерът на дължимото застрахователно обезщетение именно в размер на исковата сума.

Ответникът отказва да заплати обезщетението, като с отговора на исковата молба на първо място се позовава на клаузата на чл.9.1.8. от ОУ към застрахователния договор, тъй като водачът на застрахованото МПС е допуснал груба небрежност, като грубо е нарушил правилата за движение по пътищата и е нарушил посочени разпоредби на ЗДвП. Освен това, на второ място, твърди и наличие на основание съгласно чл. 408,ал.1,т.3 от КЗ да откаже заплащането на обезщетение и поради неспазване от ищеца на задължението му по чл. 395,ал.1 от КЗ да вземе мерки за предпазване на застрахованото имущество, което представлява неизпълнение на задълженията по сключения застрахователен договор и е значително с оглед интереса на застрахователя, предвидено е в закона и ОУ към застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие. Евентуално, при приемане от съда, че отговорността на застрахователя следва да бъде ангажирана, поради същите аргументи и на основание чл. 395,ал.4 от КЗ претендира застрахователното обезщетение да бъде намалено със 70%, тъй като ищецът не е спазил задължението си да

взема мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди.

Няма спор между страните, че съгласно клаузата на т.9.1.8. от Общите условия на застраховката „Каско+“ на ответното застрахователно дружество, съгласно които е сключен представеният с исковата молба застрахователен договор, застрахователят не предоставя застрахователно покритие за щети, настъпили в резултат на груба небрежност на застрахования или лица, на които той е предоставил МПС за ползване по договор за лизинг. Спори се дали в случая поведението на ищеца като водач на МПС, в резултат на което е настъпило ПТП на 14.01.2021 г., представлява груба небрежност, съответно, дали е налице предвиденото основание да не бъде изплатено в случая застрахователно обезщетение. Няма спор, че именно ищецът С. С. като водач на процесното МПС е виновен за настъпването на ПТП. Видно от приложеното НОХД № 2042/2021 г. на РС-Стара Загора, с влязла в сила на 13.10.2021 г. присъда № 28/27.09.2021 г. С. Я. С. е признат за виновен в това, че на 14.01.2021 г. при управлението на процесния лек автомобил „...“ е нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл.25,ал.1 от ЗДвП, както и е признат за невинен и е оправдан по първоначалното обвинение, че е извършил деянието като е нарушил и чл. 16,ал.1,т.1 от ЗДвП и чл. 25,ал.2,изр.1 от ЗДвП. В отговора на исковата молба ответникът не се позовава конкретно на нарушение от страна на водача на нормата на чл. 25,ал.1 от ЗДвП, а посочва нарушения на други разпоредби на ЗДвП (чл. 94,ал.3, чл.5,ал.2,т.4, чл. 16,ал.1,т.1, чл. 20, чл.21 и чл. 5,ал.1,т.1 от ЗДвП), но в случая съществено е не посочването на разпоредбите, а на поведението, което е визирано в тях и което ответникът е конкретно описал (след посочването на нормите и тяхното съдържание) като нарушение на тези разпоредби, което е именно поведението на ищеца, поради което е настъпило ПТП и за което той е признат за виновен от наказателния съд – паркирал автомобила в лентата за насрещно движение, потеглил рязко и навлязъл в пътната лента за насрещното движение, където се движел другият лек автомобил, не е съобразил скоростта си с конкретния пътен участък и с условията на видимост. Неоснователно е затова възражението на жалбоподателя, че окръжният съд недопустимо, извън предмета на спора, е приел да е налице нарушение, обосноваващо приемане на допусната от водача груба небрежност, на нормата на чл. 25,ал.1 от ЗДвП, на нарушението конкретно на която разпоредба ответникът не се е позовал и липсва направено

от него фактическо твърдение за извършено нарушение по чл. 25,ал.1 от ЗДвП. Видно от заключението на в.л. Вълчев от 4.05.2022 г., управлението от ищеца лек автомобил преди и към момента на настъпване на сблъсъка се е движил със скорост 33,05 км./ч., а лекият автомобил „Т.“ е била около 26,61 км./ч. Няма спор между страните, че ПТП е настъпило при обстоятелствата, приети от наказателния съд и посочени в мотивната част на присъдата – ищецът бил паркирал автомобила в пътната лента за насрещното движение (западната част на западната лента за движение, с насочена на север предна част), в тази лента законосъобразно се движел лекият автомобил „Т.“, управляван от Жения Русева, С. предприел маневра за излизане от реда на паркираните автомобили и започнал движение в посока север в западната лента за движение, предназначена за движение на юг, настъпил удар между двете МПС, защото С. е предприел маневрата излизане от реда на паркираните превозни средства, като преди да започне маневрата не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които минават покрай него, както и не се е съобразил с местоположението на лекия автомобил „Т.“, с посоката му на движение и със скоростта му, като всичко това станало причина за настъпване на ПТП. Видно от показанията на свидетелката Жения Николаева Русева, разпитана в съдебното заседание на окръжния съд на 17.03.2022 г., катастрофата се случила вечерта към 7 часа, било на смрачаване, не било съвсем тъмно, имало видимост на пътното платно, тя шофирала автомобила „Т. Я.“ по път с предимство, изведнъж срещу нея се забил лекият автомобил „...“, все едно от земята се показал, изстрелял се като стрела, колата била супер мощна, изскочила изведнъж с бясна скорост, тя нямала време за реакция, колата се движела срещу нея в нейното платно, ограничението там на скоростта било 40 км./ч., движението там е двупосочно, имало тогава доста наредени паркирани коли, първата кола била по-висока и явно не е имал видимост към нея, тя видяла автомобила при сблъсъка и не може да знае от къде идва колата. При така установените обстоятелства следва да се приеме, както е преценил и окръжният съд, че водачът на лекия автомобил С. не е положил грижата, която би положил и най-небрежният човек при осъществяване на дейността шофиране на лек автомобил при подобни условия. След като е паркирал автомобила в лентата за насрещното движение, поради което е нямал добра видимост с оглед мястото на водача към движещите се по тази лента МПС, той е потеглил

рязко и внезапно е извел автомобила пред преминаващия лек автомобил, управляван правомерно от свидетелката Русева, със скорост преди и в момента на сблъсъка на управлявания от него автомобил около 33 км./ч., без да прояви елементарно внимание и старание, тъй като всеки разумен водач в такава ситуация извежда автомобила от мястото, на което е паркирал, постепенно, с много ниска скорост и оглеждайки се за наличие и движението на други автомобили. Налице е тежко нарушение на изискването на нормата на чл.25,ал.2 от ЗДвП, а именно на изискването водачът, който ще предприеме маневра за излизане от реда на паркираните превозни средства, преди да я започне да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. Налице е неспазване на това основно правило за безопасност на движението, което нарушение на водача С. следва да се прецени като неполагане на грижата, която и най-невнимателният, най-небрежният водач би положил за безопасността и сигурността (своята и на останалите участници в движението), именно поради което е и настъпило процесното ПТП и са причинени уврежданията на процесния лек автомобил (както и на пътника в другия лек автомобил и на други МПС). Налице е следователно груба небрежност от водача Станцев при управлението на процесното МПС, която се дефинира като съзнателно виновно противоправно поведение на водача, обективизирано в нарушаване на правилата за движение по пътищата, при съзнанието на застрахователя, че е възможно да увреди застрахованото имущество. Установява се следователно наличие в случая на изключен риск „груба небрежност“ съгласно т.9.1.8. от ОУ на застрахователя за процесния вид автомобилна застраховка „Каско+“, както основателно възразява ответното застрахователно дружество, поради което не следва да бъде ангажирана отговорността на застрахователя за заплащане на застрахователното обезщетение. При тези обстоятелства искът за присъждане на обезщетение се явява неоснователен, съответно, неоснователен е и акцесорният иск за присъждане на лихви, поради което исковете правилно са отхвърлени от окръжния съд. С оглед отхвърлянето на исковете на това основание в случая не следва да се преценява основателността на възражението относно право на застрахователя да откажи изплащането на обезщетение съгласно чл. 408,ал.1,т.3 във вр. с чл. 395 от КЗ, респективно, и

на евентуалното възражение за намаляване на размера на присъждано обезщетение съгласно чл. 395, ал.4, изр.2 от КЗ. Установява се следователно, че въззивната жалба е неоснователна, обжалваното решение на окръжния съд е правилно и следва да бъде потвърдено.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал.3 от ГПК жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на ответника по жалбата претендираните от него разноси за въззивното производство. Претендира се за присъждане на сума за адвокатско възнаграждение в размер на 2 886 лв., платена съгласно представените договор за правна защита и съдействие от 7.04.2023 г., фактура от 7.04.2023 г. и справка за банков превод от 21.04.2023 г. , която сума следва да се присъди в полза на ответника по жалбата и в тежест на жалбоподателя.

С оглед на гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 34, постановено на 27.01.2023 г. по т.д. 1187/2021 г. на Окръжен съд-Стара Загора.

ОСЪЖДА С. Я. С., ЕГН ***** от гр. Ч., ул.“К.“12 да заплати на „Д.З.И. - О.З.“ЕАД-гр.С., бул.“В.“89Б, ЕИК сумата 2 886 лв. – разноси за въззивното производство за платено адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва при условията на чл. 280 от ГПК пред Върховния касационен съд – гр. С. с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____